ÇİN

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü
2025

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER 3
2. GENEL EKONOMİK DURUM 6
3. DIŞ TİCARET 8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR 11
5. TÜRKİYE ile TİCARET 13
EKLER: 15

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC)
Başkent	Pekin
Yönetim Şekli	Tek parti yönetimi
Dil	Mandarin (Pekin Lehçesi)
Nüfus (2025)	1.405.080.000 (IMF)
Yüzölçümü	9.561.000 km²
Başlıca Şehirleri	Pekin, Şanhay, Guanco, Shenzhen
Para Birimi	Çin Yuanı (Renminbi)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar:

Asya-Pasifik Ekonomik İş birliği Forumu(APEC), Asya Kalkınma Bankası(ADP), Güneydoğu Asya Ülkeleri Örgütü (ASEAN), Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)

Coğrafi Konum

Ülke dünyanın en büyük yüzölçümüne sahip ülkeler sıralamasında Rusya ve Kanada'nın ardından 3. sıradadır. Asya kıtasının doğusunda yer almaktadır. Çin'in toplam kara sınırları uzunluğu 20.000 km'den fazla olup, Çin anakarasının toplam sahil uzunluğu ise 18.000 km'nin üstündedir.

Ülke çok geniş bir coğrafi alana sahip olması nedeni ile soğuk kara ikliminden sub-tropik iklime kadar geniş bir iklim kuşağına sahiptir.

Siyasi ve İdari Yapı

1 Ekim 1949 tarihinde kurulan Çin Halk Cumhuriyeti'nin siyasi yapısı tek parti yönetimine dayanmaktadır. Çin Komünist Partisi (ÇKP) ülkenin tek siyasi hâkimidir. Devlet Başkanı aynı zamanda ÇKP Genel Sekreteridir.

Çin'in bugünkü Anayasası 1982 yılında onaylanmıştır. Anayasa'ya göre devletin merkez organları; Devlet Başkanlığı, Devlet Konseyi, Merkezi Askeri Komisyon, Ulusal Halk Kongresi (UHK), Çin Halkının Siyasi Danışma Konferansı (ÇHSDK), Yüksek Mahkeme ve Başsavcılıktır.

Ulusal Halk Kongresi (UHK) olarak adlandırılan Meclis, eyaletlerden, özerk bölgelerden, doğrudan merkeze bağlı şehirlerden, özel idari bölgelerden ve silahlı kuvvetlerden (ÇKP tarafından) seçilen temsilcilerden oluşmaktadır. Üyeleri 5 yıllık dönemler için seçilmektedir. Meclisin görevi daha çok temsilidir. UHK yılda bir kez mart ayında toplanmakta ve Hükümet programını ve ihtiyaca göre hazırlanan yeni yasaları onaylamaktadır. Onay işlemi UHK'nın 2987 üyesinin onayıyla neticelenmektedir. Ülkede genel seçim uygulaması bulunmamaktadır.

Devlet Konseyi (hükümet), devlet idaresinin ve yürütme erkinin en üst organıdır. Hükümet işlerini Devlet Konseyi takip etmektedir. Devlet Konseyi 4 başbakan yardımcısı, 5 konsey üyesi, 25 bakandan oluşmakta ve başında başbakan bulunmaktadır. Devlet Konseyi, idari mevzuata ilişkin yasama işlemlerini gerçekleştirmeye yetkilidir. Ekonomiyi ve diplomatik ilişkileri yönetmekte ve toplumsal konuları ele almaktadır. Başbakan, Devlet Başkanı tarafından atanmakta ve görevinden alınmaktadır.

Ayrıca, ÇKP liderliğinde siyasi danışma ve istişarelerin yapıldığı "Çin Halkının Siyasi Danışma Konferansı" (ÇHSDK) adlı bir mekanizma da mevcuttur.

Devlet yönetiminin en yetkili organı Parti Merkez Komitesi'ne bağlı olan Politbüro Daimî Komitesi'dir. Daimî Komite, Hükümetin de üzerinde bir kurum olup, ülkeyi ilgilendiren önemli konularda son söz sahibidir. Yedi üyeden oluşan Daimî Komite'nin başkanı Devlet Başkanıdır. Başbakan Komitenin üyeleri arasında yer almaktadır. Komitenin tüm üyeleri devlet lideri olarak kabul edilmektedir. Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, Mart 2013 'de göreve başlamış olup, 2018 yılındaki seçimlerin ardından ömür boyu Başkan olarak kalmasına karar verilmiştir.

Çin'in idari yapısı 'Tek Ülke İki Sistem' olarak nitelendirilmektedir. Hong Kong ve Macao Çin Halk Cumhuriyeti'nin bir parçasıdır. Ancak, Hong Kong ve Macao Özel İdari Bölge olarak tanımlanmakta ve ana karadan farklı olarak bu bölgelerde serbest ticaret rejimi uygulanmaktadır.

Çin ana karası idari olarak, 22 eyalet, 5 özerk bölge ve 4 belediyeye ayrılmıştır. Bu yapıların hepsi eyalet seviyesinde birimler olarak kabul edilmektedir. Çin Tayvan'ı 23. eyalet olarak kabul etmektedir.

Çin eyaletleri her biri nüfus ve yüzölçümü olarak ortalama bir Avrupa ülkesinin boyutunda ve ölçeğindedir ve dolayısıyla ekonomik ve ticari açından da bir ülke olarak değerlendirilebilecek potansiyele sahiptirler.

-Eyaletler: Anhui, Fujian, Gansu, Guangdong, Guizhou, Hainan, Hebei, Heilongjiang, Henan, Hubei, Hunan, Jiangsu, Jiangxi, Jilin, Liaoning, Qinghai, Shaanxi, Shandong, Sichuan, Yunnan, Zhejiang
-Özerk Bölgeler: Guangxi, İç Moğolistan, Ningxia, Uygur (Xinjiang Uygur), Tibet (Xizang)
-Belediyeler: Pekin (Beijing), Chongqing, Şanhay, Tianjin
-Özel İdari Bölgeler: Hong Kong ve Macao

Nüfus ve İstihdam

Çin, Hindistan'dan sonra dünyanın en kalabalık 2. ülkesidir. Ortalama yaşam süresi 79 yıldır. Halkın %65'i şehirlerde yaşamaktadır. Ülkede (15 yaş üstü) okuma yazma oranı %97'dir. Nüfus artış hızı sıfır seviyesinde seyrettiği ülke nüfusu içinde %14 olan yaşlı nüfusun (65 yaş ve üstü grubun) payı artış eğilimindedir. Öte yandan, %69 seviyesindeki genç/yetişkin nüfusun (15-64 yaş grubu) ve benzer şekilde 0-14 yaş grubunun payı ise düşüş göstermektedir. Başka bir ifadeyle, nüfus içinde yaşlıların gençlere oranı giderek artmaktadır. (Dünya Bankası)

1979 yılında başlayan ve 2016 yılında son verilen tek çocuk politikasının sonucunda ülkedeki kadın erkek dağılım erkekler lehine bozulmuş, nüfus yaşlanmış ve ülkenin en büyük ekonomik gücü olan iş gücünde düşüşe yol açmıştır. Diğer taraftan dışa açılma ve kentsel nüfusun gelirinin artması, kentsel alanda yaşayan nüfusun artışı gibi nedenlerle tek çocuk politikasının sonlandırılmasına rağmen, nüfus artış hızında yavaşlama sürmekte ve bu düşüş özellikle doğum oranlarındaki düşüşe bağlanmaktadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Çin maden ve mineraller yönünden zengin bir ülkedir. Dünyadaki en büyük altın üreticisidir. Aralarında demir cevheri, demir alaşımlı metal cevherleri, kömür, kalay, doğal gaz, civa, manganez, vanadyum, kurşun, çinko, alüminyumun fosfat, tungsten, uranyum, manyetit molibden, titanyum, az bulunan toprak elementleri olmak üzere yaklaşık 17 maden ve mineral türüne sahip olması ile lider konumundaki ülkedir. Ayrıca, uzay teknolojisi ve elektronik alanda kullanılan bazı ender bulunan madenlerin de artan orandaki üreticisi ve ihracatçısıdır.

Çin kömür rezervleri açısından dünya birincisidir. Çin dünyanın en büyük kömür üreticisi ve tüketicisidir. Hâlihazırda toplam enerji ihtiyacının %70'i kömürden elde edilmektedir. Ülke petrol, doğal gaz kaynakları mevcut olmasına rağmen, önemli bir ham petrol ithalatçısıdır.

Su kaynakları kritik öneme sahiptir. Zira gerek tarımda sulama için gerekse elektrik üretiminde kullanılmaktadır. Ülkedeki ekilebilir arazi büyüklüğü dünyadaki ekilebilir alanın %7'sine, kendi yüzölçümünün ise yaklaşık %13'üne karşılık gelmektedir. Diğer taraftan, dünyada en fazla hidroelektrik enerji üretimi yapılan ülkedir ve dünyanın en büyük hidroelektrik santrali "Three Gorges Barajı" 22.500 megavat enerji üretimi ile küresel anlamda en büyük kapasiteye sahip barajdır.

Öte yandan, 2010-2020 döneminde temiz su kaynakları azalmakta olan ülkeler arasında Çin, %5 azalma ile 106. sırada olup, 2020 yılında sahip olduğu kişi başına düşen temiz su miktarı 1.993m³'tür. [Dünya ortalaması %12 azalma, Dünya Bankası-2020].

2023 yılı itibarıyla yaklaşık 28 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip olan Çin'in günlük üretimi 4,1 milyon varildir. (OPEC)

2023 yılında 8 trilyon feet3'lük doğalgaz üretimi ile 97 ülke arasında %6 pay ile 4. sıradadır. [ABD 1. (38 trilyon feet3) (ABD-EIA-2025)]

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar-milyar $)	18.270,35	18.749,76	19.398,58	20.650,75	22.016,58	23.451,38	24.852,39	26.336,99
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	5,4	5	4,8	4,2	4,2	4	3,7	3,4
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- $)	12.961	13.314	13.806	14.730	15.741	16.809	17.862	18.985
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	0,2	0,2		0,7	1,4	1,8	1,9	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	1,4	2,3	3,3	2,8	2,5	2,4	2,2	2,1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	5,2	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	82	88,3	96,3	102,3	106,3	109,7	112,9	116,1

Kaynak: IMF (2025 Ekim) (*) tahmini veriler

Çin'in bugünkü ekonomik yapısının temellerini 1978 yılından itibaren yapılan reformlar oluşturmaktadır. Reformların başlaması ve dışa açılma politikasının benimsenmesi ile birlikte Çin, merkezi planlı ekonomiden pazar ekonomisine geçmiş ve son 40 yılda ülke ekonomik ve sosyal anlamda hızla gelişerek GSYİH'deki büyüme oranı yılda ortalama %10 olmuştur. Bu değer, büyük bir ekonominin tarihteki sürdürülebilir nitelikteki en hızlı büyümesi olmuştur.

1994'te yapılan vergi düzenlemeleri ve ardından 2001 yılında Dünya Ticaret Örgütüne üye olması ile, dünya ekonomisine entegre olmuştur. Sonuç olarak, Çin dünyanın üretim ve ticaret merkezi haline gelmiştir.

Çin'in 13. Beş Yıllık Planda (2016-2020) sosyal dengesizliklerin giderilmesi, çevre kirliliğinin azaltılması, enerji verimliliğinin artırılması, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimin yaygınlaştırılması ile sosyal güvenlik sisteminin geliştirilmesi esas alınmıştır. Ekonominin yeni bir dengeye oturtulması ve 2020'ye kadar halkın ortalama düzeyde müreffeh bir toplum düzeyine eriştirilmesi hedeflenmiştir. IMF verilerine göre Çin 2019 yılında dünya ekonomisine %38 pay ile en çok katkı sağlayan ülke olmuştur.

14. Beş Yıllık Planda (2021-2025) Ulusal Ekonomik ve Sosyal Kalkınmaya ilişkin olarak yüksek kaliteye ve çevre dostu uygulamalara vurgu yapılmıştır. Planda karbon emisyonunun azaltılması ve 2030'a kadar karbondioksit emisyonunun sıfıra yaklaştırmayı hedeflemektedir.

Çağdaş anlamda gelişme için inovasyonun temel öğe olduğu vurgulanmış, planda ayrıca halkın yaşam standını artırılmasına yönelik reformlar dile getirilmiştir.

Çin'in 2025 yılında cari fiyatlara göre 19 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'si kapsamında 196 ülke arasında (ABD'den sonra) dünyanın 2. büyük ekonomisi olması ancak kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 78. sırada yer alması beklenmektedir. (IMF)

2023 yılında ülke milli gelirinin sektörel dağılımına bakıldığında, tarım ve hayvancılığın payı %7,1, sanayi sektörünün (inşaat dahil) %38,3 oranında olup, hizmet sektörünün payı ise %54,6 olmuştur. Çin dünyanın en büyük imalat sektörüne sahiptir. Aynı zamanda en hızlı büyüyen tüketici pazarı konumundadır. (Dünya Bankası)

Çin'de özel sektörün GSYİH'daki payı %60 düzeyindedir. Özel sektör ayrıca kentlerdeki işgücünde %80, yeni iş imkânlılarının sağlanmasında %90 paya sahiptir. Ülkede şirket siciline kayıtlı özel firmaların ülke toplamına oranı %92'dir. (China Focus)

Çin orta üst gelir grubundaki ülkeler arasında kabul edilmektedir. Ancak, yoksulluğu azaltma çabalarına rağmen, diğer orta gelir grubundaki ülkelerin standartlarına göre, kentsel alanlarda yaşayanlar da dahil olmak üzere, hâlâ yoksul olarak kabul edilen çok sayıda insanın yaşadığı bir durum da sözkonusudur.

2025 yılı için tahmin edilen %5 oranındaki işsizlik ile dünyada 52. sırada yer alması öngörülmektedir. (IMF)

2025 yılında %96 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ya oranının, 2026 yılında %102 olması beklenmektedir. (IMF)

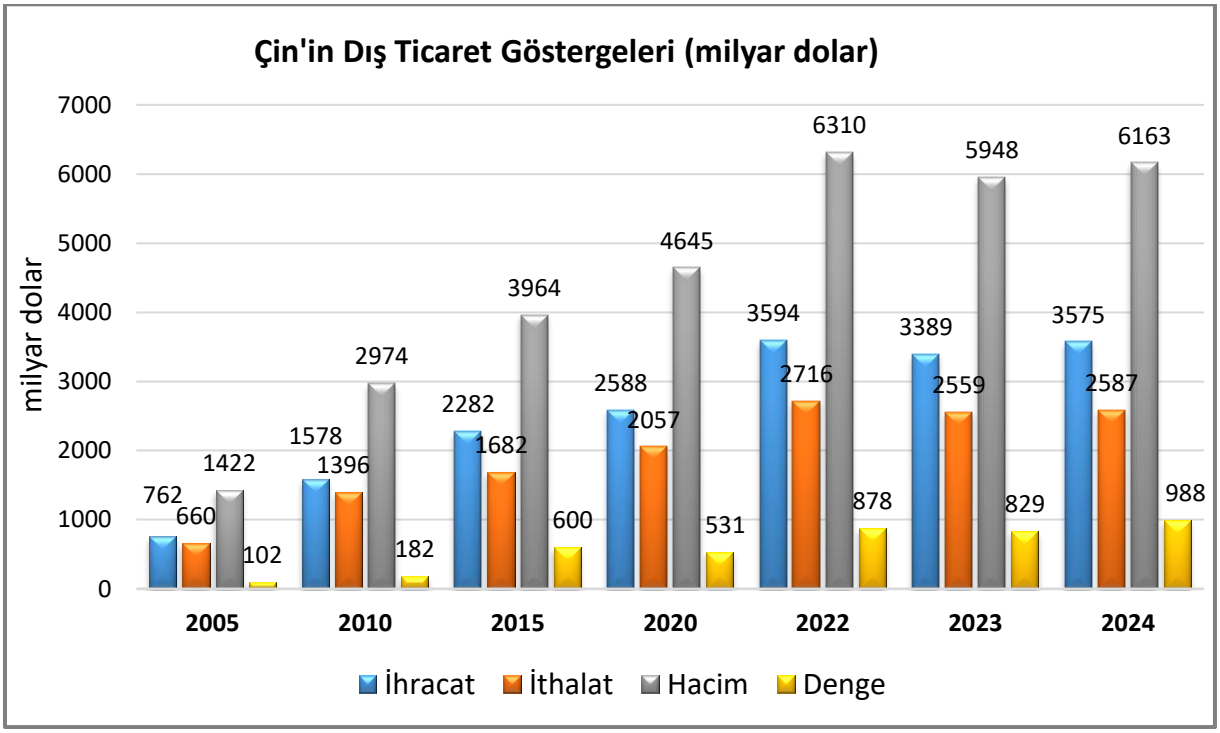
Dünya Bankası verilerine göre, 2024 yılı itibarıyla, Çin'in uluslararası rezervi (altın dahil) yaklaşık 3,4 trilyon dolar, GSYİH içinde sanayi sektörünün payı %36,5 tarımın ise %6,8'dir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Çin, dış ticaretinde fazla vermektedir.

Çin'in Dış Ticareti

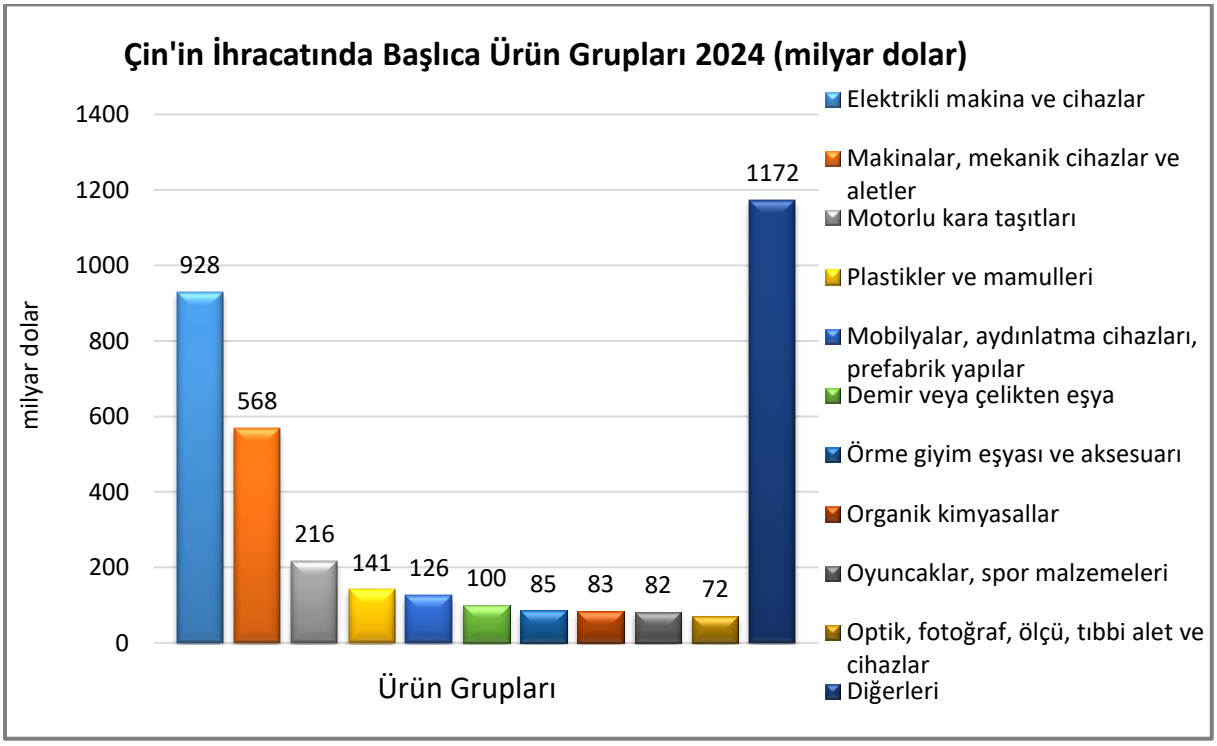

Kaynak: Trademap / Çin - directdata

Yüksek teknoloji ihracatı 2023 yılında 825 milyar dolar olan Çin dünyada 1. sıradadır. (Dünya Bankası)

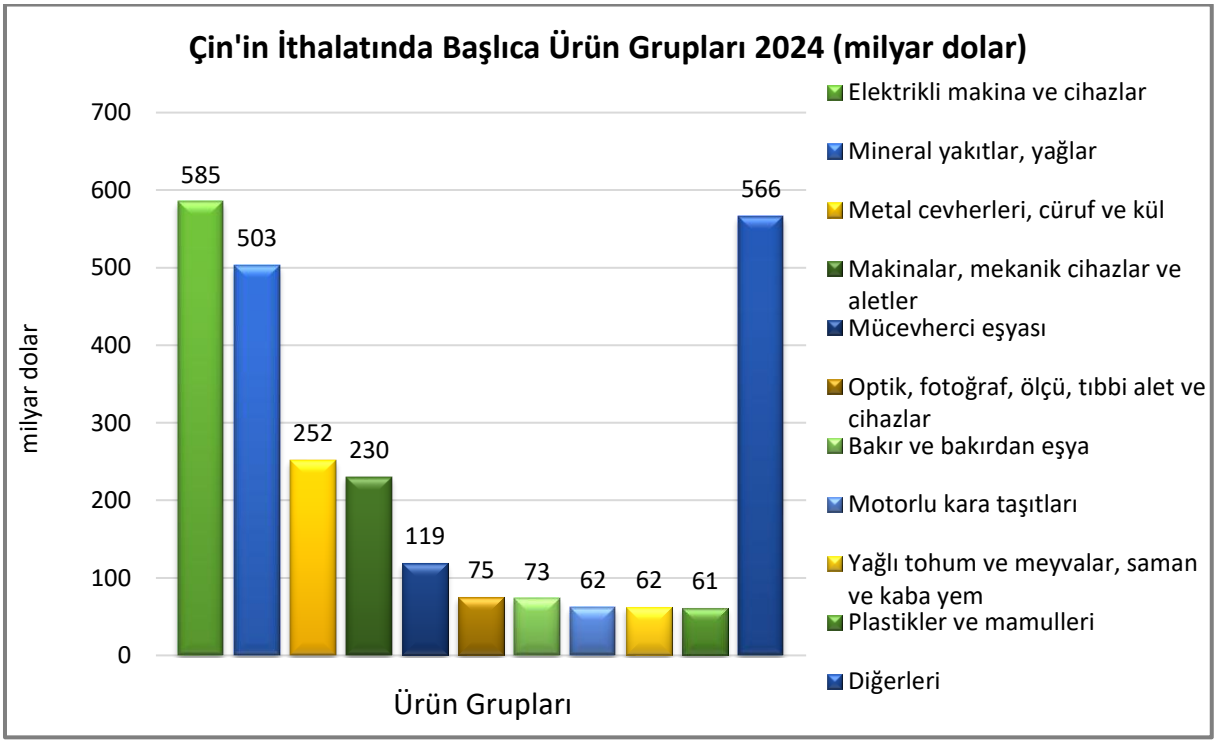
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap/Çin-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

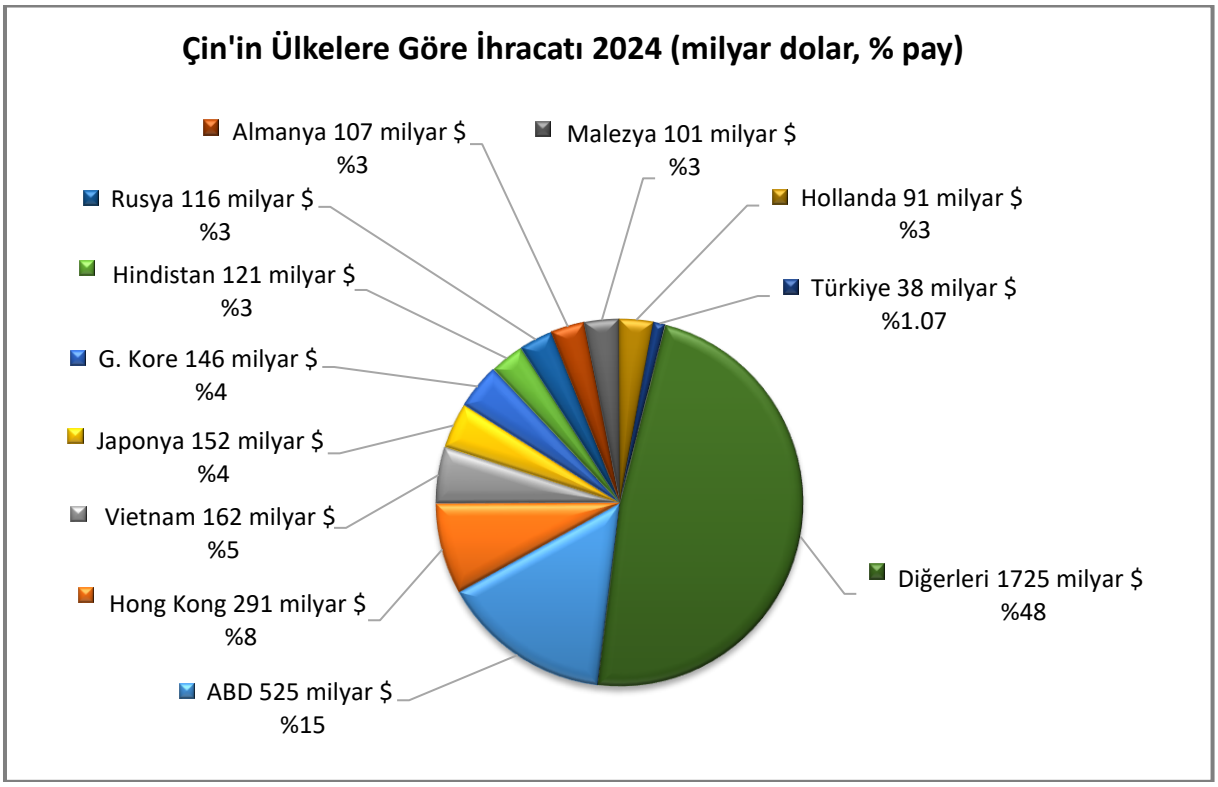
İthalat

Kaynak: Trademap/Çin-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

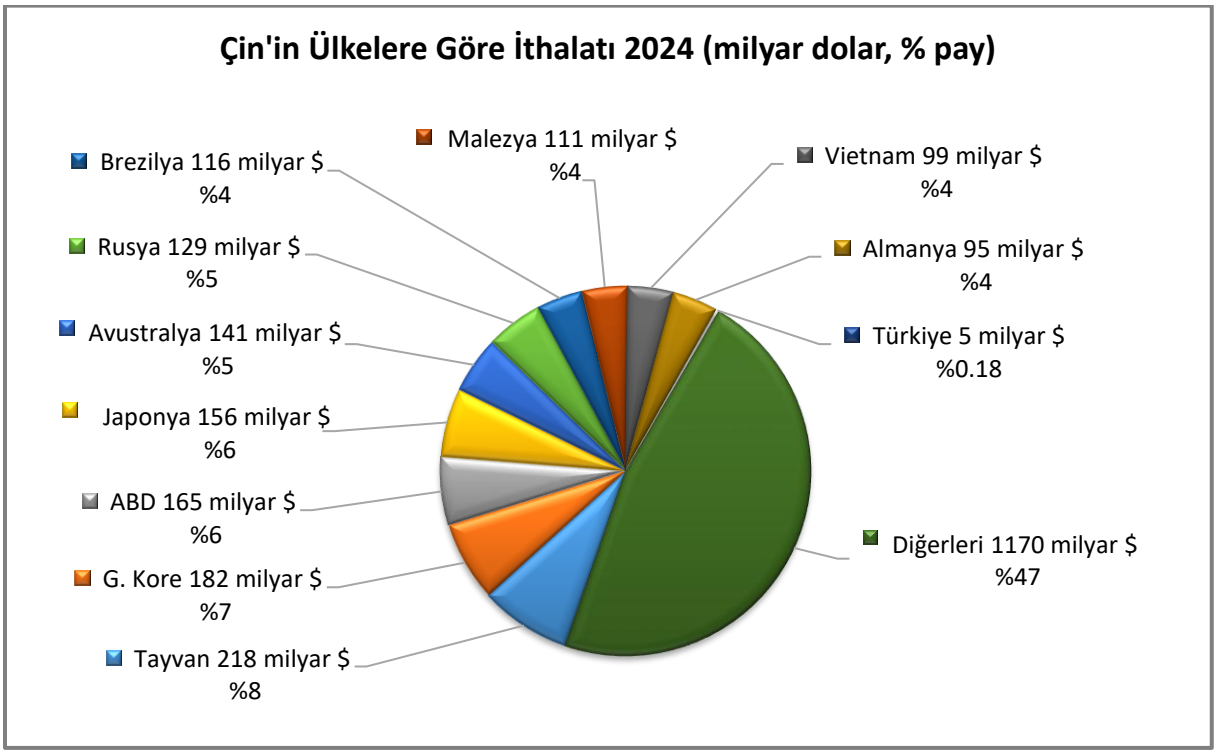
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap/Çin-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

İthalat

Kaynak: Trademap/Çin-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

1 Ocak 2020 tarihinde ülkede yeni bir yabancı yatırım mevzuatı yürürlüğe girmiştir. Çin hükümeti yabancı yatırımlara ayrıcalıklı muamele yerine ülkenin bu anlamda bir doyuma ulaştığı düşüncesi ile yerli ve yabancı yatırımlara eşit muamele anlamına gelen uluslararası kabul görmüş, "Milli Muamele" ilkesini uygulamaktadır. Bununla birlikte altyapının zayıf olduğu batı ve iç bölgelerde özellikle uzun vadeli projeler için bazı özel teşvikler verilmektedir.

Çin, 2022 yılında 189 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 2. sıradadır. Bir önceki yıla göre %5 artış yaşanmıştır. Söz konusu artış; imalat sanayi ile başta elektronik ve iletişim sektörlerinin başı çektiği yüksek teknoloji sektöründe olmuştur. Ülkenin ağırlıklı olarak imalat, gayrimenkul, leasing iş ve hizmetleri, bilgisayar hizmetleri, toptan ve perakende ticaret, finansal aracılık, bilimsel araştırma, ulaştırma, enerji ve inşaat sektörlerine yöneliktir.

Ülkede DYY'nin sürekli artmasının başlıca nedenleri; ekonomi ve yatırım ortamının serbestleştirilmesi yönündeki planların yapılması, yüksek teknoloji sektörünün hızla büyümesi ve Serbest Ticaret Bölgelerinin açılmasıdır.

Çin, 2023 yılında 163 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 2. sıradadır. [ABD 311 milyar dolar ile 1 (UNCTAD-2025)]

2021-2023 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 533 milyar dolar olan Çin, 2023 yılında 4 trilyon dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 2. sırada yer almıştır. [ABD 13 trilyon dolar ile 1. (UNCTAD-2025)]

2011-2021 döneminde kişi başına düşen yenilenebilir ülke içi temiz su kaynakları azalmakta olan ülkeler arasında Çin % 5 azalma ile 78. sırada olup, 2021 yılında sahip olduğu kişi başına düşen temiz su miktarı 1.992 m^3'tür. [Dünya ortalaması % 13 azalma, Türkiye %12 azalma ile 96. (Dünya Bankası-2021)]

Çin;

- 2022 yılı insani gelişmişlik endeksine göre 193 ülke arasında 75. sıradadır. (BM-2025)
- 2024 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre 176 ülke arasında 151. sıradadır. (The Heritage Foundation-2025)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre 141 ülke arasında 28. sıradadır. (World Economic Forum-2025)

Türkiye - Çin Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2024 yılında yurt dışına gerçekleştirdiği yaklaşık 7 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımında Çin 27 milyon dolar ile 27. sıradadır. (ABD 1,3 milyar $ ile 1.) (TCMB-2025)

2024 yılında yurt dışından Türkiye'ye gelen yaklaşık 7 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırımda Çin 47 milyon dolar ve % 1 pay ile 22. sıradadır. (Hollanda 1,6 milyar $ ile 1.) (TCMB-2025)

Serbest Bölgeler

Çin ana karasındaki ilk serbest bölgesi 2013 yılında açılan Şanghay Serbest Ticaret Bölgesidir. Burası yasal yeniliklerin uygulanması, rekabetin güçlendirilmesi, pazar ekonomisine uygun yasal düzenlemelere geçiş, yuanın uluslararası hale getirilmesi ve reformların test edilip başka bölgelerde uygulanabilmesi için kurulmuştur.

Uygun politikaların uygulanması ve bu konuda başarı sağlanmasının ardından ülkede diğer serbest bölgeler kurulmuştur. 2015 yılında Fujian, Guangdong, Tianjin, 2016'da Liaoning, Henan, Shaanxi Zhejiang, Sichuan, Chongqing, Hubei, 2018'de Hainan, 2019 yılında Jiangsu, Shandong, Hebei, Heilongjiang, Guanxi ve Yunnan ve 2020 yılında ise bu listeye Beijing (Pekin), Anhui ve Hunan eklenmiştir.

2023 yılı itibarıyla ülkede 21 adet serbest bölge mevcuttur. Her serbest bölge yatırımcıya farklı avantajlar sunmakta olup, her biri farklı sektörlerde yoğunlaşmıştır.

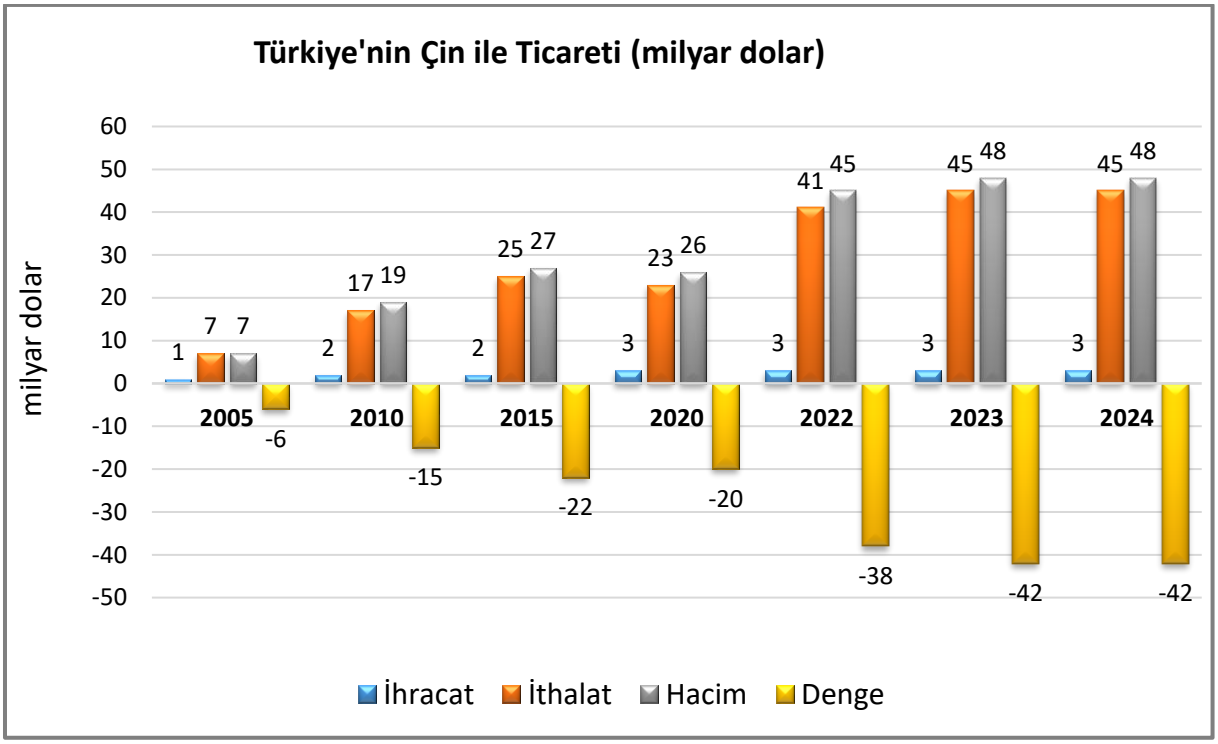
Detaylı bilgi için; *https://www.fdichina.com/blog/fdi-china-exclusive-the-21-free-trade-zones-guide/*

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

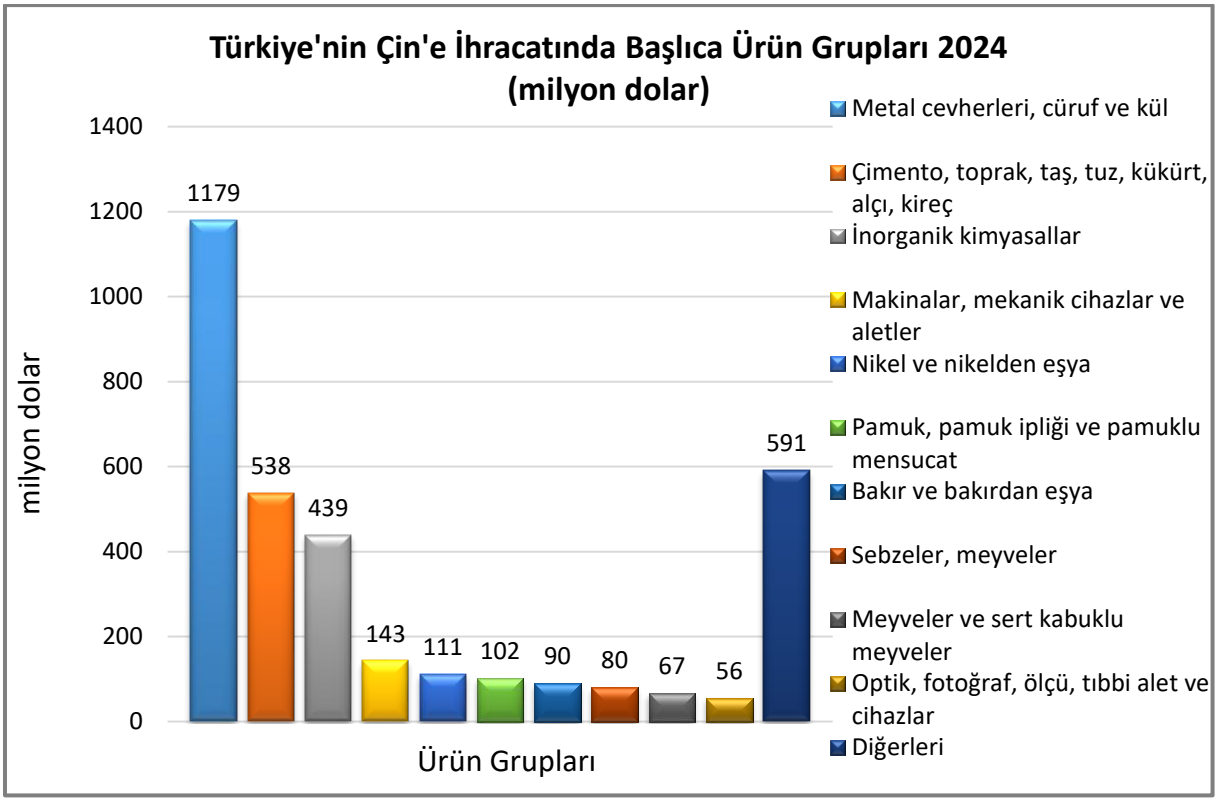
Çin, Türkiye'nin 2024 yılı ihracatında 20. sırada yer alırken, ithalatında ilk sırada yer almıştır.

Türkiye-Çin Dış Ticareti

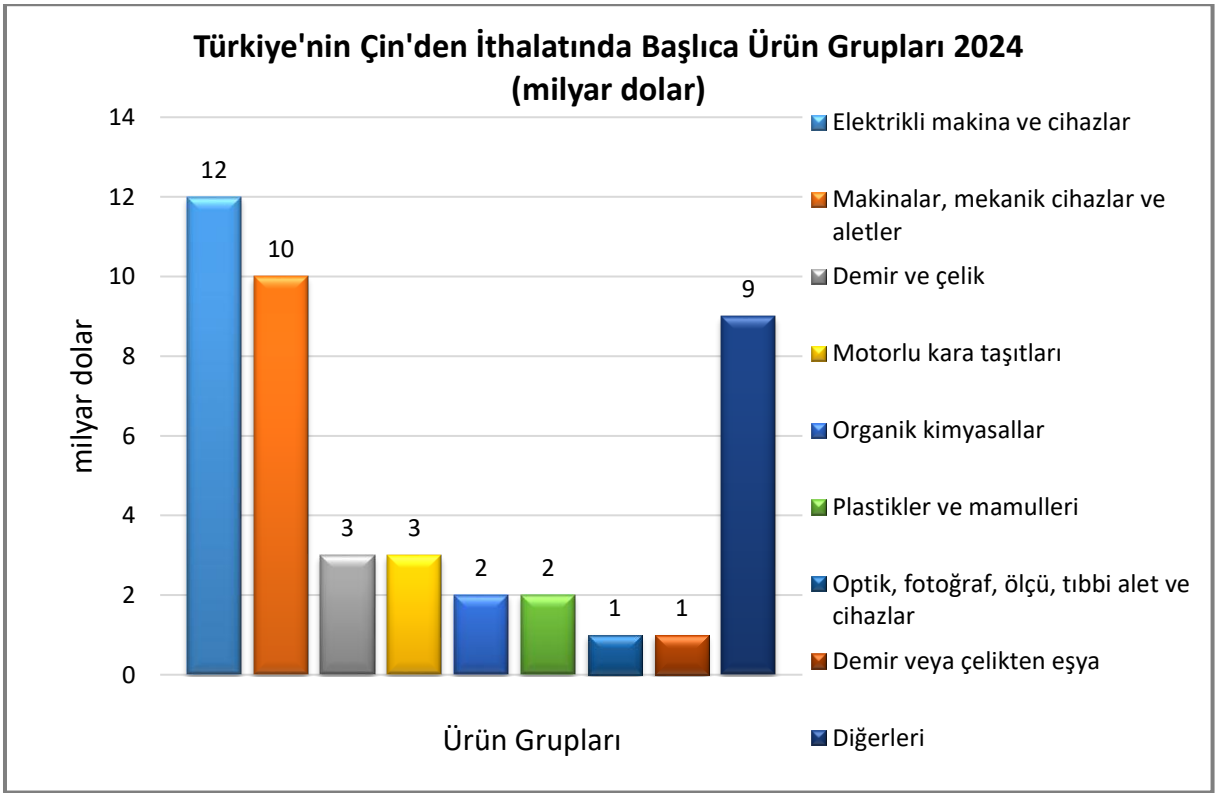
Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

Türkiye'nin Çin'e İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

Türkiye'nin Çin'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata Detaylı tablo için tıklayınız

EKLER:

EK-1: Çin'in İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			**3593 601 450**	**3388 716 312**	**3575 457 663**	**100**	**5,5**
1.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	238 088 761	219 634 546	214 946 258	6	-2,1
2.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	187 904 868	149 860 703	160 696 188	4,5	7,2
3.	8542	Elektronik entegre devreler	154 524 111	136 583 458	160 012 331	4,5	17,2
4.	8703	Otomobiller	44 687 899	77 659 214	90 239 829	2,5	16,2
5.	8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	57 227 987	69 863 656	66 618 519	1,9	-4,6
6.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	49 733 198	53 329 321	56 693 438	1,6	6,3
7.	8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	65 880 033	61 401 081	48 153 311	1,3	-21,6
8.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	47 478 844	46 621 936	46 444 036	1,3	-0,4
9.	8524	Düz panel ekran modülleri (dokunmaya duyarlı ekranlar içersin içermesin)	37 176 929	38 953 929	45 284 159	1,3	16,3
10.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	48 301 151	48 395 083	42 366 341	1,2	-12,5
11.	9405	Diğer aydınlatma cihazları, ışıklı panolar, ışıklı tabelaları ve benzer eşya ve bu eşyanın aksam ve parçaları	46 066 726	41 204 916	42 201 751	1,2	2,4
12.	8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler	19 207 936	25 114 117	40 109 193	1,1	59,7
13.	9503	Üç tekerlekli bisikletler, skuterler, oyuncak bebekler, diğer oyuncaklar, küçültülmüş modeller, bilmeceler (puzzle)	48 356 191	40 891 383	39 909 486	1,1	-2,4
14.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	37 143 848	34 695 532	36 476 561	1	5,1
15.	8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	36 211 948	32 397 262	35 515 842	1	9,6

Kaynak: Trademap / Çin - directdata

EK-2: Çin'in İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			**2715 998 754**	**2559 319 988**	**2587 295 232**	**100**	**1,1**
1.	8542	Elektronik entegre devreler	416 525 199	350 811 903	386 682 696	14,9	10,2
2.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	365 512 020	336 481 110	324 627 985	12,5	-3,5
3.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	128 096 630	133 756 306	133 226 590	5,1	-0,4
4.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	76 653 548	92 129 213	102 861 254	4	11,6
5.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	90 727 470	84 483 169	88 080 218	3,4	4,3
6.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	56 328 467	60 671 040	67 454 437	2,6	11,2
7.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	34 554 983	35 798 527	56 510 316	2,2	57,9
8.	1201	Soya fasulyesi	61 235 993	60 462 803	52 822 355	2	-12,6
9.	8486	Yarı iletken disklerin, külçelerin, entegre devrelerin vb imalatında kullanılan makine ve cihazlar; aksam-parça-aksesuar	34 721 757	39 603 519	47 070 869	1,8	18,9
10.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	30 282 017	41 356 320	40 534 510	1,6	-2
11.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	37 097 581	34 211 112	40 302 515	1,6	17,8
12.	8524	Düz panel ekran modülleri (dokunmaya duyarlı ekranlar içersin içermesin)	39 823 444	37 695 179	39 943 635	1,5	6
13.	8703	Otomobiller	52 273 905	45 940 704	38 260 315	1,5	-16,7
14.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	19 604 589	27 767 520	29 288 943	1,1	5,5
15.	8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	32 536 718	26 450 919	26 685 721	1	0,9

Kaynak: Trademap / Çin - directdata

EK-3: Çin'in Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		**3593 601 450**	**3388 716 312**	**3575 457 663**	**100**	**5,5**
1.	ABD	582 756 120	502 003 682	524 882 933	14,7	4,6
2.	Hong Kong	297 538 449	276 415 902	291 369 475	8,1	5,4
3.	Vietnam	146 959 900	138 244 768	161 848 357	4,5	17,1
4.	Japonya	172 927 436	157 584 021	151 988 752	4,3	-3,6
5.	G. Kore	162 621 428	149 257 115	146 381 517	4,1	-1,9
6.	Hindistan	118 501 523	117 821 289	120 514 513	3,4	2,3
7.	Rusya	76 122 649	111 057 216	115 503 072	3,2	4
8.	Almanya	116 226 632	100 633 111	107 010 735	3	6,3
9.	Malezya	93 711 252	88 060 435	101 153 700	2,8	14,9
10.	Hollanda	117 730 975	100 266 429	91 107 570	2,5	-9,1
11.	Meksika	77 534 944	81 500 781	90 126 029	2,5	10,6
12.	Tayland	78 479 645	75 929 761	85 977 665	2,4	13,2
13.	Singapur	81 167 608	77 576 182	79 265 931	2,2	2,2
14.	İngiltere	81 544 682	78 242 009	78 796 538	2,2	0,7
15.	Endonezya	71 318 138	65 382 870	76 779 431	2,1	17,4
…	…	…	…	…	…	…
27.	Türkiye	34 033 749	38 919 314	38 120 440	1,07	-2,1

Kaynak: Trademap / Çin - directdata

T.C. Ticaret Bakanlığı, 2025

EK-4: Çin'in Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		**2715 998 754**	**2559 319 988**	**2587 295 232**	**100**	**1,1**
1.	Tayvan	238 091 695	199 519 622	217 841 937	8,4	9,2
2.	G. Kore	199 667 118	162 212 043	181 772 497	7	12,1
3.	ABD	178 956 846	166 071 580	165 204 208	6,4	-0,5
4.	Japonya	184 496 995	160 577 404	156 332 649	6	-2,6
5.	Avustralya	142 091 499	155 507 964	141 184 675	5,5	-9,2
6.	Rusya	114 148 971	128 484 735	129 070 643	5	0,5
7.	Brezilya	109 522 043	122 450 862	116 369 399	4,5	- 5
8.	Malezya	109 878 980	102 513 126	110 855 745	4,3	8,1
9.	Vietnam	87 960 626	92 811 832	98 892 604	3,8	6,6
10.	Almanya	111 399 129	106 272 367	94 836 552	3,7	-10,8
11.	Endonezya	77 770 058	74 246 546	71 205 893	2,8	-4,1
12.	S. Arabistan	78 045 605	64 328 977	57 539 857	2,2	-10,6
13.	İsviçre	49 907 977	53 991 594	55 386 849	2,1	2,6
14.	Tayland	56 517 649	50 879 679	48 019 225	1,9	-5,6
15.	Kanada	42 383 257	43 967 531	46 649 476	1,8	6,1
…	…	…	…	…	…	…
57.	Türkiye	4 520 330	4 532 224	4 769 398	0,18	5,2

Kaynak: Trademap / Çin - directdata

Ek-5: Türkiye'nin Çin'e İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			**3 281 120**	**3 305 412**	**3 395 162**	**100**	**2,7**
1.	2515	Mermer ve traverten, ekosin, su mermeri, kireçli taşlar	416 152	431 037	387 686	11,4	-10,1
2.	2610	Krom cevherleri ve konsantreleri	250 478	302 723	305 449	9	0,9
3.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	150 973	230 648	251 445	7,4	9
4.	2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	145 027	167 470	201 149	5,9	20,1
5.	2606	Aluminyum cevherleri ve konsantreleri	26 801	48 501	134 189	4	176,7
6.	2607	Kurşun cevherleri ve konsantreleri	166 571	165 010	119 619	3,5	-27,5
7.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	88 833	127 284	116 887	3,4	-8,2
8.	7501	Nikel matları, nikel oksit sinterleri ve nikel metalürjisinin diğer ara ürünleri	95 553	79 485	110 503	3,3	39
9.	2528	Tabii boratlar ve bunların konsantreleri	110 935	72 761	100 936	3	38,7
10.	5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	24 888	124 764	72 043	2,1	-42,3
11.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	127 266	83 229	69 951	2,1	-16
12.	2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	35 454	75 636	54 322	1,6	-28,2
13.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	126 073	78 011	49 247	1,5	-36,9
14.	0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	20 621	20 290	48 632	1,4	139,7
15.	2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	34 641	41 846	47 088	1,4	12,5

Kaynak: Trademap / Türkiye - directdata

T.C. Ticaret Bakanlığı, 2025

Ek-6: Türkiye'nin Çin'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			**41 353 932**	**44 980 235**	**44 930 730**	**100**	**-0,1**
1.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	2 254 300	3 089 867	3 181 790	7,1	3
2.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	2 083 735	2 583 016	2 005 308	4,5	-22,4
3.	8703	Otomobiller	182 534	1 279 042	1 486 893	3,3	16,3
4.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	728 296	1 324 094	1 181 250	2,6	-10,8
5.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	653 440	742 212	851 810	1,9	14,8
6.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	659 607	918 240	751 421	1,7	-18,2
7.	8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	277 481	697 339	748 957	1,7	7,4
8.	8524	Düz panel ekran modülleri (dokunmaya duyarlı ekranlar içersin içermesin)	432 751	787 197	726 148	1,6	-7,8
9.	8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	642 280	598 573	698 937	1,6	16,8
10.	2917	Polikarboksilik asitler, anhidritleri, halojenürleri ve türevleri	859 374	663 022	690 558	1,5	4,2
11.	8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	965 128	1 462 525	689 464	1,5	-52,9
12.	5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	818 982	745 418	602 329	1,3	-19,2
13.	3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	700 010	458 949	507 377	1,1	10,6
14.	8501	Elektrik motorları ve jeneratörler [elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç]	486 943	507 043	495 938	1,1	-2,2
15.	7225	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm.veya daha fazla)	729 527	678 338	475 174	1,1	-30

Kaynak: Trademap / Çin - directdata

T.C. Ticaret Bakanlığı, 2025